

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över delbetänkande *Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)*

Er beteckning: Fö2024/00496

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Skåne län (Länsstyrelsen) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat delbetänkande. Sammanfattningsvis ställer sig Länsstyrelsen mycket positiv till ambitionen att cybersäkerheten ska stärkas inom Europeiska unionen.

Länsstyrelsen anser dock att delar av utredningens förslag kan leda till en regelbörda (se nedan anförda under 8.4.7) och administration som i vissa fall möjligen inte är försvarbar. Exempelvis kan en konsekvens av utredningens förslag vara att en verksamhetsutövare behöver anmäla verksamheten till flertalet tillsynsmyndigheter (se avsnitt 6.2 i utredningen). Vidare innehåller förslagen ett antal undantag från reglerna vilket leder till en otydlighet kring vem som egentligen omfattas. Undantagen i kombination med att andra rättsregler i vissa fall har företräde framför utredningens förslag gör regelverket svårt att överblicka.

5.2.2 Verksamhetsutövare

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att begreppet *entitet* ersätts av *verksamhetsutövare*, detta då *verksamhetsutövare* är vedertaget inom exempelvis säkerhetsskyddsregelverket.

8.4.2 Tillsynsmyndigheter i Sverige

Länsstyrelsen anser inte att en länsstyrelse bör bedriva tillsyn över annan länsstyrelse, åtminstone inte på det sätt som utredningen föreslår. Även om respektive länsstyrelse formellt är en självständig myndighet finns det delar som är länsstyrelsegemensamma, exempelvis IT-drift och strukturer för informationssäkerhet och utveckling. Utredningens förslag skulle därför kunna innebära att länsstyrelserna utövar tillsyn över den egna verksamheten, något som är direkt olämpligt. De länsstyrelsegemensamma delarna har en

så pass stor påverkan på cybersäkerheten att en tillsyn av länsstyrelserna på det sätt som utredningen föreslår skulle kunna orsaka intressekonflikter och leda till att länsstyrelsernas oberoende kan ifrågasättas.

Även då Länsstyrelsen inte anser att en länsstyrelse bör bedriva tillsyn över annan länsstyrelse såsom föreslås i utredningen, kan ett ”mindre dåligt” alternativ vara att länsstyrelser med tillsynsuppdrag bedriver tillsyn över varandra i en ring. Exempelvis att Länsstyrelsen i Skåne län bedriver tillsyn över Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Stockholms län bedriver i sin tur tillsyn över Länsstyrelsen i Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län bedriver sedan tillsyn över Länsstyrelsen i Västra Götalands län, och Länsstyrelsen i Västra Götalands län bedriver tillsyn över Länsstyrelsen i Skåne län.

Vidare anser Länsstyrelsen att länsstyrelser med tillsynsansvar, i stället för Livsmedelsverket, bör ansvara för tillsynen över kommunal verksamhet kopplad till dricks- och avloppsvatten, oavsett i vilken organisationsform verksamheten bedrivs. Skälen till att utpekade länsstyrelser föreslås ha tillsynsansvar över kommunal dricks- och avloppsvattenverksamhet är, förutom de skäl som framgår i utredningen (s. 219–220), att länsstyrelserna redan idag har tillsynsansvar över nämnda verksamheter enligt säkerhetsskyddsregelverket.

8.4.5 Föreskrifter

Utredningen föreslår att tillsynsmyndigheterna, med undantag från länsstyrelserna, ges föreskriftsrätt inom sitt tillsynsområde.

Länsstyrelsen anser dock att en (1) myndighet bör få uppdraget att ta fram föreskrifter som gäller samtliga sektorer.

Tillsynsmyndigheterna kan sedan inom sitt tillsynsområde meddela föreskrifter som kompletterar de gemensamma föreskrifterna.

8.4.7 Samordning och informationsutbyte

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det så långt som möjligt bör undvikas att en verksamhetsutövare har flera tillsynsmyndigheter. Att ha flera tillsynsmyndigheter, eventuellt med föreskriftsrätt, kan bidra till otydlighet för verksamhetsutövaren när olika delar av verksamheten ska kontrolleras av olika tillsynsmyndigheter. Exempelvis kan en kommun få sina nätverk och informationssystem granskade av flera tillsynsmyndigheter vilket

leder till att kommunen kan behöva förhålla sig till flera föreskrifter. Dessutom kan aktuella tillsynsmyndigheter eventuellt behöva basera tillsynen både på den egna föreskriften och andra myndigheters föreskrifter, om sådana finns. Förslaget (se 13 § Förslag till förordning om cybersäkerhet) kan också leda till gränsdragningsproblematik kring vilken del av verksamheten som tillhör vilken tillsynsmyndighet. Exempelvis är det, enligt Länsstyrelsen, otydligt vem som har tillsynsansvar i de fall verksamhet kopplad till dricks- och avloppsvatten bedrivs i en kommunal förvaltning.

9.1.2 Sammanfattning av utredningens förslag i denna del

I de fall verksamhetsutövare åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen föreslår utredningen ett antal ingripandemöjligheter för tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen anser, förutom de förslag som ges, att tillsynsmyndigheterna även ska ha möjlighet att ingripa mot verksamhetsutövare som inte bedriver ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete enligt 3 kap. 2 § Förslag till lag om cybersäkerhet. Länsstyrelsen anser att ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete utgör grunden för ett dimensionerat skydd och att inte kunna ingripa mot detta kan leda till en reducering av tillsynens effekt.

Allmänna synpunkter

För att förtydliga ansvaret för tillsynsmyndigheterna anser Länsstyrelsen att det, på samma sätt som i säkerhetsskyddsregelverket (se 8 kap. 4, 12 §§ säkerhetsskyddsförordningen 2021:955), för tillsynsmyndigheterna bör införas ett kartläggningsuppdrag och ett vägledningsuppdrag i regleringen.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Mattias Lundh, för frågor på telefon 010-224 11 32 eller via e-post mattias.lundh@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 451-8152-2024 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 10 00.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anneli Hulthén med administrativ handläggare Mattias Lundh som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Jimmie Ask samt avdelningschef Patrik Åkesson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.